

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 października 2015 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w XVII Wydziale Karnym-Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący: SSO Dariusz Kawula

Sędziowie: SSO Dorota Maciejewska-Papież (spr.)

SSO Alina Siatecka

Protokolant: st. prot. sąd. Agnieszka Popławska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej Jerzego Maćkowiaka

po rozpoznaniu w dniu 28 października 2015 r.

sprawy **R. P.**

oskarżonego o przestępstwo z art. 207 § 1 kk oraz z art.207 § 1 kk w zw. z art.64 § 1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej

od wyroku Sądu Rejonowego w Środzie Wielkopolskiej

z dnia 15 kwietnia 2015r., sygn. akt. II K 45/15

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Środzie Wlkp. do ponownego rozpoznania

Dorota Maciejewska-Papież Dariusz Kawula Alina Siatecka

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Środzie Wielkopolskiej z dnia 15 kwietnia 2015 r., sygn. akt II K 45/15 (k. 111-111v), oskarżony R. P. został uznany za winnego tego, że:

a) w okresie od 2008 r. do 28 października 2013 r. w Ś. znęcał się fizycznie i psychicznie nad swoją matką A. P. (2) poprzez wyzywanie jej słowami powszechnie uważanymi za wulgarne i obelżywe, zakłócenia spoczynku, popychanie, tj. przestępstwa z art. 207 § 1 kk i za to wymierzono mu karę 4 miesięcy pozbawienia wolności.

b) w okresie od 29 października 2013 r. do listopada 2014 r. w Ś. znęcał się fizycznie i psychicznie nad swoją matką A. P. (2) poprzez wyzywanie jej słowami powszechnie uważanymi za wulgarne i obelżywe, zakłócenia spoczynku, popychanie, przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu 6 miesięcy kary pozbawienia wolności orzeczonej za umyślne przestępstwo podobne wyrokiem Sądu Rejonowego w Jastrzębiu Zdroju, II K 1849/10, tj. przestępstwa z art. 207 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk i za to wymierzono mu karę 5 miesięcy pozbawienia wolności.

Wspomniane powyżej kary połączono i wymierzono R. P. karę łączną 8 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres 5 lat próby.

Nadto zobowiązano oskarżonego w okresie próby do powstrzymywania się od nadużywania alkoholu i kontynuowania przeciwalkoholowego leczenia odwykowego oraz oddano go pod dozór kuratora sądowego. Orzeczono także wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu zbliżania się do pokrzywdzonej A. P. (2) bez jej zgody na odległość mniejszą niż 2 metry na okres 5 lat.

W punkcie 8 i 9 zaskarżonego wyroku orzeczono o kosztach procesu.

Wyrok Sądu Rejonowego w Środzie Wielkopolskiej z dnia 15 kwietnia 2015 r. zapadł zgodnie z wnioskiem oskarżyciela publicznego w trybie art. 335 kpk.

Powyzsze rozstrzygnięcie zostało zaskarżone w punktach 1-7 przez pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej A. P. (2) (k. 126-131).

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej okazała się konieczna.

W pierwszej kolejności należy wskazać, iż kluczowym dla rozważań w sprawie jest kwestia prawidłowości zastosowania trybu przewidzianego art.335 kpk. Unormowania dotyczące tejże materii zostały zmienione z dniem 1.07.2015r na mocy ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z dnia 20 marca 2015 r.). Jednakże dla rozważenia zarzutów apelacji i kontroli zaskarżonego orzeczenia koniecznym jest odwołanie się do uregulowań obowiązujących w dniu orzekania.

W myśl art. 335 § 1 kpk, w brzmieniu obowiązującym w chwili wyrokowania przez Sąd I instancji, możliwym było dołączenie przez prokuratora do aktu oskarżenia wniosku o wydanie wyroku i orzeczenie uzgodnionych z oskarżonym kar lub innych środków przewidzianych w Kodeksie karnym za przypisany mu występki, bez przeprowadzenia rozprawy, jeżeli okoliczności popełnienia przestępstwa nie budzą wątpliwości, a postawa oskarżonego wskazuje, że cele postępowania zostaną osiągnięte. Uzgodnienie może obejmować również poniesienie przez oskarżonego kosztów postępowania.

Jakkolwiek sankcja karna została przez oskarżonego i oskarżyciela uzgodniona, tak już postawa oskarżonego poddawała w wątpliwość, że cele postępowania przeprowadzonego w taki sposób zostaną osiągnięte.

Postawa oskarżonego wskazująca na osiągnięcie celów postępowania mimo nieprzeprowadzenia rozprawy, to zwłaszcza konieczność rozważenia w świetle materiału dowodowego stosunku oskarżonego do czynu i do pokrzywdzonego. Istotnego znaczenia w tym kontekście nabiera również trafny dobór środków przewidzianych w prawie karnym tak, aby osiągnięte zostały zadania postępowania nie tylko w zwalczaniu przestępstw, lecz również w zapobieganiu im oraz w umacnianiu poszanowania prawa i zasad współżycia społecznego (art. 2 § 1 pkt 2 k.p.k.) (por. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 6 listopada 2012 r., II AKa 324/12, LEX nr 1238679).

Trudno powyższe odnieść w pełni do przedmiotowej sprawy.

Analizując postawę oskarżonego nie sposób nie dostrzec, że jego zachowanie, nie tylko po przedstawieniu mu zarzutów w niniejszej sprawie, ale też już po skierowaniu do sądu aktu oskarżenia, miało nie ulec zmianie – w dalszym ciągu miał dopuszczać się on agresywnych poczynań w stosunku do swojej matki A. P. (2) oraz nadużywać alkoholu. Okoliczności te zostały zasygnalizowane przez pełnomocnika pokrzywdzonej jeszcze przed wyznaczonym terminem posiedzenia Sądu, a nadto zostały uwiarygodnione pozyskanymi (również wskutek inicjatywy Sądu) dokumentami (m.in. informacjami KPP w Ś. W.. o przeprowadzonych wobec oskarżonego interwencjach w dniach 6 i 10 kwietnia 2015r oraz zatrzymaniu oskarżonego będącego pod wpływem alkoholu w dniu 11.04.2015r, kopia karty czynności dozoru kuratora). Pomimo tak jednoznacznych informacji wskazujących na zachowania oskarżonego naruszające porządek prawny, pozostały one poza polem zainteresowania Sądu I instancji, zwłaszcza w kontekście znaczenia dla realizacji uwarunkowań art. 335 § 1 kpk.

Podkreślić należy, że i w uwzględnieniu obecnego brzmienia art.335 kpk dla przychylenia się do wniosku o wydanie wyroku koniecznym jest, by cele postępowania zostały osiągnięte bez przeprowadzenia rozprawy i zostały uwzględnione prawnie chronione interesy pokrzywdzonego. W kontekście wskazanych negatywnych

zachowań oskarżonego nie sposób mówić o wypełnieniu tych warunków, zwłaszcza w zakresie ochrony interesów pokrzywdzonej.

W świetle powyższego nie sposób bezkrytycznie odrzucić zarzutu apelującego wskazującego na rażąco niewspółmierność ukształtowanej wobec oskarżonego represji karnej. Należy podkreślić, iż oskarżony był uprzednio dwukrotnie karany, w tym za przestępstwo tożsame, za które odbywał karę pozbawienia wolności. Co więcej, R. P. części z zarzucanych mu w niniejszym postępowaniu zachowań miał dopuścić się działając w warunkach recydywy specjalnej podstawowej. Czynniki te, w powiązaniu z aktualnie sygnalizowanym postępowaniem oskarżonego sugerują wyjątkowo lekceważący stosunek oskarżonego do obowiązującego porządku prawnego, jak i podważają uznanie, że oskarżony zasługuje na pozytywną prognozę kryminologiczną.

W tym stanie rzeczy, zważywszy na konsensualny tryb wydania zaskarżonego orzeczenia, koniecznym stało się jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Środzie Wielkopolskiej do ponownego rozpoznania.

Nie sposób, co oczywiste, przesądzić na obecnym etapie postępowania, jakie rozstrzygnięcie powinno zapaść w rozpoznawanej sprawie. Podkreślić jednak należy, że ponownie rozpoznając sprawę Sąd Rejonowy winien mieć na względzie wyżej wskazane uwagi, w szczególności w sposób wnikliwy i precyzyjny dokonać weryfikacji postawy oskarżonego i następnie poddać ją rozważnej ocenie. Z uwagi na upływ czasu od wydania zaskarżonego wyroku, Sąd powinien zebrać aktualne informacje na temat właściwości i warunków osobistych oskarżonego, w tym jego obecnego zachowania w stosunku do pokrzywdzonej.

Sąd I instancji powinien zarazem mieć na względzie, by – w razie wydania wyroku skazującego – wymierzona kara odpowiadała wszystkim ustawowym dyrektywom jej wymiaru, w szczególności realizowała cele zapobiegawcze w stosunku do oskarżonego.

Wskazać należy również na potrzebę rozważenia prawidłowości opisu zachowania zarzucanego oskarżonemu, co do którego przyjęto dwa przestępstwa. Zachowania te rozdziela jedynie data, od której dalsze postępowanie oskarżonego wypełnia przesłanki wymienione w art. 64 § 1 k.k. Dotąd wyłaniające się z materiału dowodowego ustalenia, wskazujące na ciągłość działania oskarżonego, mogą uzasadniać przyjęcie, iż owo postępowanie oskarżonego winno być ujęte w ramach jednego przestępstwa, z uwzględnieniem części okresu działania w warunkach recydywy specjalnej z art. 64 § 1 k.k.

Dorota Maciejewska-Papież Dariusz Kawula Alina Siatecka